25. Сулейманов Р. Х. Палеоэкология динамикаси ва цивилизация эволюцияси (Марказий Осиё ва кўшни ўлкалар). Услубий кўлланма. – Т., 2017.

26. Тарихни номаълум сахифалари. Хужжат ва материаллар. IV жилд. Т.: Ғ.Ғулом нашриёт-матбаа ижодий уйи. 2013.

27. Tolipov O'.Q., Ro'ziyeva D.I. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat (barcha magistratura mutaxassisliklari uchun o'quv qo'llanma). Toshkent, 2019.

28. Тўхтаев А. Экология. – Т., 2017.

29. Ўзбекистон тарихи (1917-1991 йиллар). 1-2-том. Масъул мухаррирлар: Р. Абдуллаев, Қ. Ражабов, М. Рахимов. – Тошкент: Ўзбекистон, 2019.

30. Ўзбекистоннинг янги тарихи. 1, 2, 3-китоблар. –Тошкент.: Шарк, 2000.

31. Эшов Б.Ж., Одилов А.А. Ўзбекистон тарихи. I - II жилд. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2014.

32. Юнусова Х.Э. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва маънавий жараёнлар (XX аср 80-йиллари мисолида). – Тошкент: Abu matbuot-konsalt, 2009.

Internet saytlari:

1. www. ziyonet.uz.
2. www. edu.uz.
3. www. google.uz.
4. www. turklib.uz.
5. www. mirknig.ru.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN DAVLAT UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
Ilmiy ishlar va innovatsiyalar
bo'yicha prorektor
_____ A.Rasulov
"___" _____ 2024-yil

07.00.01. – O'ZBEKISTON TARIXI
ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchilar uchun mutaxassislik fanlaridan kirish imtihoni

DASTURI

Namangan – 2024

Tuzuvchi (lar): **t.f.n., dots. A.A.Erqo'ziyev**

t.f.n., dots. Z.Sh.Madrahimov

PhD., dots. B.Xalmuratov

PhD. I. Kuzikulov

Taqrizchilar: **t.f.d., prof. A.N.Rasulov**

t.f.n., dots. R.S.Soliyev

Dastur Namangan davlat universiteti Tarix kafedrasining 2024- yil 24 – 09 dagi 2 - sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va tasdiqqa tavsiya etilgan .

Tarix kafedrasi mudiri _____ **A.A.Erqo'ziyev**

Kelishildi:
Ilmiy tadqiqot va ilmiy pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi boshlig'i: **O.Imomov**

Kirish

Ushbu dastur 07.00.01. – O'zbekiston tarixi ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlar uchun mo'ljallangan bo'lib, oliy ta'limning Davlat ta'lim standartlari talablari asosida tuzilgan.

Dasturda bakalavriatning 60220300 – Tarix (mamlakatlar va yo'nalishlar bo'yicha yo'nalishi va 70220301 – Tarix (yo'nalishlar va faoliyat turlari bo'yicha) magistratura mutaxassisligi o'quv rejalarining mutaxassislik fanlari hamda majburiy fanlar blokida qayd etilgan fanlarning o'quv dasturlari asosida talabgorlar e'tibor qaratishi zarur bo'lgan talablar berilgan. Shuningdek, ushbu fanlar doirasida asosiy tushunchalar, atamalar va fanning asosiy mazmunini jamlagan mavzular tartiblangan. Xususan, fanlar doirasida vatanimiz xalqlarining eng qadimgi zamonlardan to hozirgi kunga qadar bosib o'tgan uzoq va murakkab tarixiy yo'lini, eng qadimgi tarixini hamda ijtimoiy-siyosiy, iqtisodiy, madaniy va ma'naviy hayotini xolisona o'rganish hamda o'qitish metodologiyasi, mamlakatimiz modernizasiyasi va iqtisodiyoti tamoyillarining tarixiy asoslari, jahon hamjamiyatga har tomonlama integratsiyalashuvini jadallashtirish kabi ilmiy va amaliy ahamiyatga ega mavzular o'rin olgan.

Dasturning maqsadi va vazifalari:

07.00.01. – O'zbekiston tarixi ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kiruvchi talabgorlarning bilim darajasini sinovdan o'tkazish uchun asos sifatida olingan fanlar, ular mazmuni, umumiy savolnoma hamda baholash mezonlarini taqdim etishni ko'zda tutadi.

Asosiy qism.

MUTAXASSISLIK FANLARI hamda MAJBURIY FANLAR BO'YICHA TALABGORLAR BILIMIGA QO'YILADIGAN TALABLAR UCHUN ASOS BO'LGAN FANLAR VA MAVZULAR

1. Ilmiy tadqiqot metodologiyasi.

Ijod, ilmiy tadqiqot va bilish jarayoni uyg'unligi. Kashfiyot va ixtirolar, innovatsiya va novatsiyalaming o'zaro aloqadorligi. Metodologik yondashuvlar hamda olimning ijtimoiy mas 'uliyati kabi ilmiy faoliyatni tashkil etishning nazariy asoslari. O'rganish obyekti, o'rganish predmeti, tadqiqot maqsadi, tadqiqotning asosiy va qo'shimcha vazifalari, maqsadga erishish yo'llari. Ilmiy tadqiqotning umumiy mantiqiy usullari, abstraktsiya, induksiya, deduksiya, analogiya.

2. Maxsus fanlarni oqitish metodikasi.

O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi islohotlarini, uzluksiz, kasb-hunar ta'limi tizimida o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining o'rni va ahamiyatini, maxsus fanlarni o'qitishda asosiy o'quv me'yoriy hujjatlarni, maxsus fanlarni o'qitishda ta'lim maqsadlarini belgilashni, maxsus fanlarni o'qitish metodikasini ishlab chiqish yo'llarini o'rganish.

3. Tarixiy rekonstruksiya masalalari.

Arxeologik materiallar – tarixiy manba sifatida, ularni tarixiy nuqtai nazardan tahlil qilish va tiklash, ijtimoiy – iqtisodiy tizimning rekonstruksiyasi, etnomadaniy jarayonlarni tiklash, arxeologiyada tarixiy rekonstruksiyaga doir ilmiy qarashlar va yondoshuvlarni o'rganish. Qadimgi jamiyatlar xo'jaligi rekonstruksiyasi. Arxeologik ma'lumotlari asosida xonaki va ixtisoslashgan hunarmandchilik turlarini o'rganish. Ayriboshlash va savdo – sotiqning tarixiy rekonstruktsiyasi. Qadimgi aloqa yo'llarining tarixiy rekonstruksiyadagi o'rni. Arxeologik ma'lumotlar asosida paleodemografiya va qadimgi iqtisod masalalarini rekonstruksiya qilish. Ijtimoiy taraqqiyot tarixini arxeologiya manbalari asosida rekonstruktsiyalash. Uy – joylarning evolyutsiyasi va ularning ijtimoiy taraqqiyot bilan aloqadorligi. Dafn marosimlarini qadimiy jamiyatlar ijtimoiy – iqtisodiy tarixini rekonstruksiyalash usuli sifatida. Qadimgi e'tiqodlar va diniy qarashlar rekonstruksiyasi. Hayot sharoiti, inson turmush tarzi va madaniyatni tiklash ashyoviy manbalar asosida tiklash. Markaziy Osiyoda davlatchilikning kelib chiqishi xususiyatlarini arxeologik ma'lumotlari asosida qayta tiklash.

4. Paleoekologiya va sivilizasiya dinamikasi.

Tarixni davrlashtirish va xronologiya, insonning tabiatdagi o'rni, iqlim o'zgarishlari jarayoni bilan aloqadorligi bo'lgan tarixiy hodisalar, sivilizatsiya dinamikasi, geologiya, ekologiya, geografiya ta'limotlari, arxeologik manbalari va yodgorliklari, hamda yangi nazariyalarni o'rganish.

5. O'zbekistonda yer-suv munosabatlari (qadimgi davrdan – hozirgi kungacha).

O'zbekistonda dehqonchilik madaniyatining shakllanishi. Qadimgi davlat birlashlamalarining shakllanishida yer va suv munosabatlari. Ilk o'rta asrlarda yer egaligi munosabatlari. O'rta asrlarda O'zbekistonda yer va suv munosabatlari (IX-XIII asrlar). Chig'atoy ulusi davrida yer egaligi va qishloq xo'jaligi. Amir Temur va temuriylar davrida yer-suv munosabatlari. Xonliklar davrida O'zbekistonda yer - suv munosabatlarining umumiy holati va dehqonchilik. O'rta Osiyoning Rossiya imperiyasi tomonidan zabt etilishi va yer-suv munosabatlarining mustamlakachilikka moslashtirilishi. Sovet hokimiyati davrida yer va suvga bo'lgan munosabat. Mustaqillik yillarida yer va suv munosabatlari.

6. Globallashuv sharoitida O'zbekiston va Jahon mamlakatlari hamkorligi.

O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatining asosiy prinsiplari. O'zbekiston Respublikasining BMTga qabul qilinishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni. Respublikaning BMTdagi o'rni. Davlat rahbarning BMTdagi chiqishlari. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar bilan iqtisodiy va siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi. O'zbekiston – SHHT. Turkiy tili davlatlar bilan hamkorlik. MDH va O'zbekiton. O'zbekistonning Markaziy Osiyoda tinchlik va xavfsizlikni ta'minlashda tutgan o'rni. O'zbekistonning dunyodagi rivojlangan davlatlar bilan ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalari. O'zbekistonning xalqaro xavfsizlik masalalari va terrorizmga qarshi kurashdagi o'rni.

7. XX asrda Yevroosiyoda siyosiy jarayonlar tarixi va zamonaviy tendensiyalar.

XX asr boshilada Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi. Bol'shevizmning mafkuraviy va tashkiliy asoslari. 1905-1907-yillar inqilobi. Birinchi jahon urushi. 1917-yil fevral inqilobi. Qo'sh hokimiyatchilik. Fuqarolar urushi va sovet davlatining shakllanishi. Totalitar tuzumning yangi iqtisodiy siyosat davri. Stalinizm davrida (1929-1953 yy.). Stalincha terror. Stalin diktaturasi. Xrushev davrida iliqlashish: stalinizmlashtirishning nosobitligi (1953-1964 yy.). Turg'unlik davrida sovet jamiyati (1964-1984 yy.). Hokimiyatning gerontokratik tavsifi: L.Brejnev. Yu.Andropov. K.Chernenko. Totalitar tuzumining qulashi (1985-1991 y.) M.S.Gorbachev. Yangi mustaqil davlatlarning tashkil etilishi.

8. O'zbekistonning XIX asrning 2-yarmi va XX asr birinchi yarmi davri tarixining dolzarb masalalari.

Rossiya imperiyasi tomonidan Orta Osiyoni bosib olinishi jarayoni. Rossiya imperiyasining mustamlaka boshqaruv tizimi. Rossiya imperiyasining ko`cherish siyosati va uning mohiyati. Turkiston aholisi va iqtisodiyotini Rossiya imperiyasi manfaatida ekspluatasiya qilinishi. Mustabid tuzum sharoitida Turkiston aholisining madaniy va ma`naviy hayoti. Rossiya imperiyasidagi siyosiy jarayonlar va ularning Turkistonga ko`rsatgan ta`siri. Jadidchilik harakatining paydo bo`lishi. Jadid milliy xalq maorifi, milliy matbuoti, adabiyoti va san`ati. Jadidchilik harakatida tarix ta`limi va falsafa masalasi. Sovet totalitarizmining negizlari. Sovet mustabid tuzumi sharoitida milliy davlatchilik uchun kurash. Sovet hikimiyatining Buxoro va Xivaga ekspansiyasi. Totalitar tuzumning mustahkamlanishi. O`zbekistondan XX asrning 20-30-yillarida ta`lim tizimi. Sovet hikimiyatining qatag`onlik siyoatini ilm-fanga ko`rsatgan ta`siri. XX asrning 20-40-yillarida adabiyot va san`atni bol`shevikcha mafkuralashtirilishi. Ikkinchi jahon urushi va undan keying yillarda O`zbekistondagi hayot.

9. Renessanslar: O'zbekiston va jahon tamaddunlarining o`zaro aloqadorligi.

Renessans atamasi. IX-XII asrlarda O'rta Osiyo hududida birinchi Renessans (Uyg'onish davri) davri. Somoniylar, Qoraxoniylar, Xorazmshohlar. Muhammad Xorazmiy, Ahmad Farg'oniy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sino, Mahmud Zamaxshariy singari o'nlab buyuk allomalarimizning jahonshumul ilmiy-ijodiy kashfiyotlari. "Islom madaniyatining oltin asri" deb e'tirof etiladigan bu davrda ona zaminimizdan yetishib chiqqan Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Imom Moturidiy, Burhoniddin Marg'inoniy, Abul Mu'in Nasafiy kabi ulug' ulamolar butun musulmon olamining faxru iftixori va cheksiz g'ururi ekanligi. Ikinchi Uyg'onish – ikkinchi Renessans. Temuriylar renessansi davri – Osiyo va Islom tarixida XIV asr oxiridan XVI asr boshlariga qadar davrni qamrab olgan tarixiy davr. Samarqandning qayta qurilishi, me'moriy inshootlar. Shahrisabzdagi Oq saroy, Bibixonim jome masjidi va Ahmad Yassaviy maqbarasi. Astronom va matematik olim Mirzo Ulug'bek davri. Samarqand akademiyasi. Ali Qushchi.

Husayn Boyqaro. Alisher Navoiy. Kamoliddin Bekzod. Xirot. "Yangi O'zbekiston" va "Uchinchi Renessans".

10. O'zbekistonda elchilik munosabatlari tarixi (Qadimgi davrdan XX asr boshlariga qadar).

Qadimda elchilik munosabatlarining paydo bo'lish jarayoni va uning sabablari. Qadimgi va ilk o'rta asrlarda xalqaro aloqalarni tashkil etish va unda elchining roli. Turk xoqonligida xaqaro aloqalarni uyushtirish va elchilarni qabul qilish marosimi. Movarounnaxrda Arab xlifaligi davrida elchilik munosabatlari. IX-XII asrlarda o'lkamizda mavjud bo'lgan davlatlarda elchilik munosabatlari. Xorazmshohlar davlatida elchilik munosabatlari: Muhammad Xorazmshoh va Chingizxon. Chig'atoy ulusining diplomatik aloqalari. Amir Temur va temuriylar davrida elchilik munosabatlari va undagi o'ziga xosliklar. Buxoro, Xiva va Qo'qon xonliklarida elchilik munosabatlari.

Talabgorlar uchun umumiy savollar:

1. O'zbekistonda tarix o'qitish usullarining shakllanishi va rivojlanishi.
2. Ijod, ilmiy tadqiqot va bilish jarayoni.
3. Tadqiqot obyekti va o'rganish predmeti.
4. Ilmiy tadqiqotning umumiy mantiqiy usullari, abstraktsiya, induksiya, deduksiya, analogiya.
5. O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi islohotlari.
6. Arxeologik materiallar – tarixiy manba sifatida.
7. Arxeologiyada tarixiy rekonstruksiyaga doir ilmiy qarashlar va yondoshuvlar.
8. Ayriboshlash va savdo – sotiqning tarixiy rekonstruktsiyasi.
9. O'zbekistonda dehqonchilik madaniyatining shakllanishi.
10. Qadimgi davlat birlashlamalarining shakllanishida yer va suv munosabatlari.
11. Ilk o'rta asrlarda yer egaligi munosabatlari.
12. O'rta asrlarda O'zbekistonda yer va suv munosabatlari (IX-XIII asrlar). Chig'atoy ulusi davrida yer egaligi va qishloq xo'jaligi.
13. Amir Temur va temuriylar davrida yer-suv munosabatlari.
14. Xonliklar davrida O'zbekistonda yer - suv munosabatlarining umumiy holati va dehqonchilik.
15. O'rta Osiyoning Rossiya imperiyasi tomonidan istilo etilishi va yer-suv munosabatlarining mustamlakachilikka moslashtirilishi.
16. Sovet hokimiyati davrida yer va suvga bo'lgan munosabat.
17. Mustaqillik yillarida yer va suv munosabatlari.
18. O'zbekiston Respublikasi tashqi siyosatining asosiy prinsiplari.
19. O'zbekiston Respublikasining BMTga qabul qilinishi va jahon hamjamiyatidagi o'ziga xos o'rni.
20. O'zbekistonning xalqaro tashkilotlar bilan iqtisodiy va siyosiy aloqalarining yo'lga qo'yilishi.
21. O'zbekiston – SHHT.
22. Turkiy tili davlatlar bilan hamkorlik.
23. MDH va O'zbekiton.
24. O'zbekistonning Markaziy Osiyoda tinchlik va xavfsizlikni ta'minlashda tutgan o'rni.
25. O'zbekistonning dunyodagi rivojlangan davlatlar bilan ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy va madaniy aloqalari.
26. O'zbekistonning xalqaro xavfsizlik masalalari va terrorizmga qarshi kurashdagi o'rni.
27. XX asr boshlarida Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi.
28. Bol'shevizmning mafkuraviy va tashkiliy asoslari.
29. 1917-yil fevral inqilobi. Qo'sh hokimiyatchilik.
30. Fuqarolar urushi va sovet davlatining shakllanishi. Totalitar tuzumning yangi iqtisodiy siyosat davri.
31. Stalinizm davrida (1929-1953 yy.). Stalincha terror. Stalin diktaturasi.
32. Xrushev davrida iliqlashish: stalinizmlashtirishning nosobitligi (1953-1964 yy.)
33. Turg'unlik davrida sovet jamiyati (1964-1984 yy.).
34. Hokimiyatning gerontokratik tavsifi: L.Brejnev. Yu.Andropov. K.Chernenko.
35. Totalitar tuzumining qulashi (1985-1991 y.) M.S.Gorbachev.
36. Rossiya imperiyasining mustamlaka boshqaruv tizimi.
37. Rossiya imperiyasining ko'chirish siyosati va uning mohiyati.
38. Mustabid tuzum sharoitida Turkiston aholisining madaniy va ma'naviy hayoti.
39. Jadidchilik harakatining paydo bo'lishi sabablari.
40. Jadid milliy xalq maorifi, milliy matbuoti, adabiyoti va san'ati.
41. Jadidchilik harakatida tarix ta'limi va falsafa masalasi.
42. Sovet mustabid tuzumi sharoitida milliy davlatchilik uchun kurash.
43. Sovet hokimiyatining Buxoro va Xivaga ekspansiyasi.
44. O'zbekistondan XX asrning 20-30-yillarida ta'lim tizimi.
45. Sovet hikimiyatining qatag'onlik siyoatini ilm-fanga ko'rsatgan ta'siri.
46. XX asrning 20-40-yillarida adabiyot va san'atni bol'shevikcha mafkuralashtirilishi.
47. Ikkinchi jahon urushi va undan keying yillarda O'zbekistondagi hayot.
48. O'zbekiston milliy boyliklarining ittifoq markaziga olib ketilishi.
49. O'zbekistonning mustaqillikka erishishi va uning tarixiy ahamiyati.
50. Davlat milliy siyosatining huquqiy asoslari.
51. O'zbek mentalitetida entobag'rikenglik xususiyati – millatlararo totuvlikning garovi.
52. O'lka milliy taraqqiyparvar ziyolilarining diniy va milliy bag'rikengligi. O'zbekistonda ko'pmillatlilikni shakllanishi va bag'rikenlik (XX asrning 2-yarmi – XX asr misolida).
53. Ikkinchi jahon urushining O'zbekiston uchun demografik oqibatlari. Deportasiya qilingan millatlar va o'zbek xalqining bag'rikengligi.
54. XX asrning 80-yillari oxiridagi millatlararo mojarolar – totalitar milliy siyosat natijasi.
55. O'zbekiston Respublikasi Baynalmilal markazining tarshkil etilishi va faoliyati.

56. IX-XII asrlarda O'rta Osiyo hududida birinchi Renessans (Uyg'onish davri) davri.

57. Buyuk allomalarimizning jahonshumul ilmiy-ijodiy kashfiyotlari.

58. "Islom madaniyatining oltin asri" deb e'tirof etiladigan bu davrda ona zaminimizdan yetishib chiqqan ulug' ulamolar.

59. Temuriylar davri renessansida A.Navoiyning tutgan o`rni.

60. "Yangi O'zbekiston" da ta`lim islohotlari.

61. Qadimda elchilik munosabatlarining paydo bo`lish jarayoni va uning sabablari.

62. Qadimgi va ilk o'rta asrlarda xalqaro aloqalarni tashkil etish va unda elchining roli.

63. Turk xoqonligida xaqaro aloqalarni uyushtirish va elchilarni qabul qilish marosimi.

64. Movarounnahrda Arab xlifaligi davrida elchilik munosabatlari.

65. IX-XII asrlarda o'lkamizda mavjud bo'lgan davlatlarda elchilik munosabatlari.

66. Xorazmshohlar davlatida elchilik munosabatlari: Muhammad Xorazmshoh va Chingizxon.

67. Chig'atoy ulusining diplomatik aloqalari.

68. Amir Temur va temuriylar davrida elchilik munosabatlari va undagi o'ziga xosliklar.

69. Shayboniylar davrida Buxoro xonligida elchilik munosabatlari.

70. Ashtarxoniylar davrida Buxoro xonligida elchilik munosabatlari.

71. Buxoro amirligida elchilik munosabatlari.

72. Xiva xonligida elchilik munosabatlari.

73. Qo'qon xonligida elchilik munosabatlari.

74. O'rta Osiyo elchilik munosabatlarining o'ziga xos tomonlari.

75.Renessans atamasi.

76. IX-XII asrlarda O'rta Osiyo hududida birinchi Renessans (Xorazm Ma'mun akademiyasi) davri.

77. Muhammad Xorazmiy, Ahmad Farg'oniy, Abu Rayhon Beruniy, Abu Ali ibn Sino, Mahmud Zamaxshariy singari o'nlab buyuk allomalarimizning jahonshumul ilmiy-ijodiy kashfiyotlari.

78. "Islom madaniyatining oltin asri"ning tariqatlari va namoyondalari.

79. Ikinchi Uyg'onish – ikkinchi Renessans. Temuriylar renessansi davri – Osiyo va Islom tarixida tutgan o`rni.

80. Temuriylar davrida Samarqandning qayta qurilishi, me'moriy inshootlar va poytaxtga aylantirilishi.

81. Movarounnahrda Mirzo Ulug'bek davri va Samarqand akademiyasi.

82. Shohruh va Husayn Boyqaro davrida Temuriylar Xurosoni.

83. "Yangi O'zbekiston" va "Uchinchi Renessans" poydevorini yaratish masalalari.

84. XX asr boshlarida Rossiyaning ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy rivojlanishi va mafkuraviy masala..

85. 1905-1907-yillar inqilobi.

86. Birinchi jahon urushining Yevrosiyo geosiyosiy holatiga ta`siri.

87. 1917-yil fevral inqilobi va qo'sh hokimiyatchilik davrining Turkistonga ta`siri.

88. Fuqarolar urushi va sovet davlatining tashqi siyosati.

89. Totalitar tuzumning mustahkamlanishi davrida iqtisodiy siyosat.

90. Stalinizm davrida (1929-1953 yy.) Sovet davlati.

91. Xrushchev davrida iliqlashish. Ichki va tashqi soyosat

92. Turg'unlik davrida sovet jamiyati (1964-1984 yy.).

93. Sovetlar mamlakatida Qayta qurish siyosati va oqibatlari

94. Totalitar tuzumining qulashi (1985-1991 y.) M.S.Gorbachev.

95. Tarixni davrlashtirish va xronologiya.

96. Sivilizatsiya dinamikasi

97. Kalendar islohotlari

98. Islom madaniyati poytaxtlari

99. O`zbekiston Respublikasining Ta`lim to`g`risidagi qonunlari

100. O'rta asrlarda Yevropa tarixshnosligi va manbashunosligi dolzarb masalalari

101. O'rta asrlar Yevropa manbalarning asosiy turlari

102. Agiografik asarlar

103. O'rta asrlar Yevropa manbalarini o'rganish, aniqlash va tahlil qilish.

104. Ilk o'rta asr Yevropa davlatlariga oid tarixiy manbalar.

105. Yevropaning XI–XV asrlar tarixiga oid yozma manbalar

106. Yevropada Yangi davr manbalarining xarakteri

107. Ilk o'rta asrlar tarixshunosligi va Jahon tarixi nazariyasi

108. O`rta asr xronikasi

109. Italiyada insonparvarlik tarixnavisligi. Makiavelli va Gvichchardiini

110. Fransiyada insonparvarlik tarixnavisligi

111. Ingliz insonparvarlik tarixnavisligi

112. Arab xalifaligi davrida yersuv munosabatlari

113. Mog'ullar hukmronligi davrida soliqlar va majburiyatlar

114. O`zbekistonda XX asrning 20-yillarida yer-suv islohotlari

115. Qo`qon xonligida yer-suv munosabatlari

116. Davlat ta`lim standartlari va klassifikator

117. Eftaliylar davrida diplomatik munosabatlar

118. O`quv rejalarni tajriba va ekspertizadan o`tkazish

119. Namunaviy va ishchi fan dasturlarini ishlab chiqishga qo`yiladigan talablar

120. Mustaqil O`zbekistonda islohotlar strategiyasining ishlab chiqilishi

121. Yangi tahrirdagi O`zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi

Talabgorlarning yozma ishlarni baholash mezonlari

07.00.01 – O'zbekiston tarixi ixtisosligi bo'yicha tayanch doktoranturaga kirish sinovi mazkur dastur asosida tuzilgan variant savollariga yozma ish shakilda o'tkaziladi.

Talabgorlar uchun taqdim etiladigan yozshma ish variantlari **4 ta savoldan** iborat bo'lib, har bir savolga berilgan javoblar **"0" baldan "25" balgacha** baholanadi. Yozma ish sinovida talabgorlar uchun har bir savolga berilgan ballar yig'indisi asosida, jami **100,0 ball to'plash** imkoniyati beriladi.

Yozshma ish variantidagi har bir savolga taqdim etilgan javoblar quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan, javoblarda mantiqan yaxlitlikka erishilgan, umumiy xulosalar chiqarilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **22–25 ball.**

2. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **18–21 ball.**

3. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'liq holda aniq yoritilgan, mazmun-mohiyati to'liq ochib berilmagan, ayrim noaniqliklarga yo'l qo'yilgan hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilmagan bo'lsa – **14–17 ball.**

4. Savolning mazmuni hozirgi zamon fan-texnika taraqqiyoti, fandagi yangiliklar va ilmiy manbalar bilan bog'lanmagan, mazmun-mohiyati ochib berilmagan, ilmiy noaniqliklarga hamda imlo va stilistik xatolarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – **7–13 ball.**

5. Savolning mazmun-mohiyati ochib berilmagan, fikrlar noaniq, keltirilgan ma'lumotlarda hatoliklar mavjud bo'lsa, hamda imlo va stilistik xatoliklarlarga yo'l qo'yilgan bo'lsa – **0–6 ball.**

Tavsiya etilgan asosiy adabiyotlar ro'yxati:

1. Мирзиёев Ш. М. Янги Ўзбекистон стратегияси. – Т.: Ўзбекистон, 2021. – 464 б.
2. Алимова Д.А., Голованов А.А. Узбекистан в 1917-1991 гг.: противоборство идей и идеологии. – Т.: Фан, 2002.
3. Ғаффоров Ш. С. Тарих ва тақдир: Россия империясидан Туркистонга кўчирилганлар. -Т., 2006.
4. Жўраев Н. Тарих фалсафасининг назарий асослари. – Тошкент.: Маънавият, 2008.
5. Зиёев Х. Ўзбекистоннинг мустақиллик учун курашлари тарихидан. – Тошкент, 2000.
6. Haydarov M. O'zbekistonda sovet davlat boshqaruv tizimi: bosqichlari va mohiyati (1925-1941 yy). O'quv qo'llanma. – T., 2019.
7. Илхомов З.А. Тарих фани методологияси. Тарих факультети талабалари учун қўлланма. – Тошкент. 2013.
8. Исоков З. Фарғона водийси анъанавий деҳқончилик маданияти. Т.: "Yangi nashr" 2011.
9. История Узбекистана (XVI – XIX вв.). – Т., 2012. Т.3.
10. Ismailova Z. K., Maxsudov P. M., Ergashev O. K., Matkarimov K. J. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi. O'quv qo'llanma. – T., 2018.
11. Ишонходжаева З.Р. Репрессивная политика советской власти и культура Узбекистана: трагедия выживания (1925-1953 гг.) – Т: Tafakkur, 2011.
12. Кобзева О.П. Великий Щёлковый путь: история и современность. – Т.: Фан, 2005. – 132 с.
13. Кобзева О.П., Джалилов О.З. Страницы истории Щёлкового пути: чай, щёлк и специи. – Т., 2013.
14. Кобзева О.П., Тўхтабеков К.А. История торговли и предпринимательства в Узбекистане. –Т.: Университет. 2008.
15. Комилов О. Ўзбекистонда суғориш тизими ривожланиши: ютуклари, муаммо ва оқибатлари. Академнашр. –Тошкент: 2016.
16. Левитин Л. Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида. – Тошкент.: Ўзбекистон, 2001. – 364 б.
17. Мирзаев Р.С.Великий Щёлковый путь: реалии XXI века. – М.: Научная книга. 2005. – 248 с.
18. Муртазаева Р.Х. Толерантность как интегрирующий фактор в многонациональном Узбекистане. – Ташкент., Университет, 2010.
20. Муртазаева Р.Х. Миграционные процессы в Узбекистане в конце XX – в начале XXI веков: исторические событыя и новые тенденции. Учебное пособие для магистров. Германия: Lambert, 2015.
21. Муртазаева Р.Ҳ. 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Ҳалқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили"да амалга оширишга оид Давлат дастурини ўрганиш бўйича. Илмий-услубий рисола. – Тошкент., Маънавият. 2017.
22. Муртазаева Р.Ҳ. Ўзбекистонда миллатлараро муносабатлар ва бағрикенглик. Олий ўқув юртлари учун ўқув қўлланма. –Тошкент., Университет, 2007.
23. Мусаев Н.У. Ўрта Осиёда деҳқончилик маданияти ва аграр муносабатлари тарихи. – Т.: Фан, 2005
24. Новейшая история Узбекистана. – Ташкент. Адабиёт учқунлари, 2018. – 512 с.